

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kőfalvi Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kőfalvi Balázs ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Matula Ferenc ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kártérítés megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. július 8. napján meghozott 12.P.23.337/2013/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett és 20. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.165 (Harmincezer-százhatvanöt) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 76.000 (Hetvenhatezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kártérítésként az alperest 1.000.000 forint és annak 2003. június 28. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy kérelmére a **Bíróság M.S.** adóssal szemben végrehajtási lapot állított ki és a végrehajtási ügy **K.I. r.-i** önálló bírósági végrehajtóhoz került. Miután nevezett végrehajtó tudomására jutott, hogy az adós **b.-i** ingatlanban tartózkodik, megkereste az alperest a szükséges végrehajtási cselekmények foganatosítására. Az alperes a megkeresést 2003. augusztus 19. napján átvette, azonban ezt követően hét hónapon belül semmilyen intézkedést nem tett, az adós **b.-i N.** utca 6. szám alatti címén lévő ingóságokat nem foglalta le, lényegében eljárási cselekményt nem folytatott le, mely mulasztásával a felperesnek kárt okozott, hiszen 1.000.000 forint értékű ingósággal mindenki rendelkezik az otthonában. Az alperessel szembeni kártérítési igényét a Ptk. 349. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, ami álláspontja szerint alaptalan. Vitatta magatartásának jogellenességét, valamint az ezzel összefüggésben bekövetkezett kárt. Előadta, hogy foglalási cselekményt a megjelölt ingatlanban nem foganatosított, mert gyakorlati tapasztalata alapján feltételezte, hogy erre vezető kísérlete nem fog eredményre vezetni. Az adós a **b.-i N.** utca 6. szám alatt bejelentett lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkezett, így ezen ingatlanban a foglalás jogszabályba ütközött volna. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperesi követelés megtérülése nem hiúsult meg véglegesen, mert a végrehajtási eljárás csupán szünetel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 60.000 forint + ÁFA perköltséget, a le nem rótt eljárási illeték és meg nem fizetett költségről akként rendelkezett, hogy azt a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

A tényállás körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes kérelme alapján **M.S.** adóssal szemben a **Bíróság** a **ügyszámú** jogerős fizetési meghagyása alapján végrehajtási lapot bocsátott ki 5.000.000 forint tőke és járulékai iránt, amelynek következtében **K.I.** önálló bírósági végrehajtó előtt **ügyszám** alatt végrehajtási eljárás indult. A végrehajtó 2002. január 29-én felhívta a felperest a végrehajtási ügyértékre tekintettel megállapított költségelőleg befizetésére. Ezt követően a **Bíróság** a felperes kérelmére az **ügyszámú** végzésével személyes költségmentességet engedélyezett. A felperes a végrehajtóhoz 2003. február 19. napján érkezett beadványában előadta, hogy az adósnak a **sz.-i F.** utca 84. szám alatti címén kívül feltételezhetően további vagyontárgyai vannak a **b.-i N.** utca 6. IV. 13., illetve a **b.-i K.** utca 52. szám alatt is, valamint közölte, hogy a végrehajtási cselekményen szeretne személyesen részt venni. **K.I.** végrehajtó 2003. február 21. napján tájékoztatta a felperest arról, hogy a **sz.-i F.** utca 84. szám alatti címen a végrehajtási eljárást 2003. április 2. napján fogja foganatosítani. A végrehajtó által 2003. május 13. napján felvett foglalási jegyzőkönyv szerint, a **sz.-i F.** utca 84. szám alatt érdemi eljárás nem volt foganatosítható, mert a megadott címen az adós nem lakott, ott vagyontárgyai nem voltak. Ezt követően a felperes 2003. június 5. napján kelt kérelmére az eljáró végrehajtó arról tájékoztatta a felperest, hogy az ügy iratait 2003 májusában az alperesi végrehajtónak megküldte, melyre ténylegesen 2003. augusztus 19. napján került sor. Az alperes 2003 novemberében megkereste az Országos Személyadat és Lakcímnnyilvántartót, a bankot, valamint a Cégnnyilvántartó céginformációs szolgálatát. A felperes a 2003. november 17. napján előterjesztett beadványában sérelmezte, hogy az alperes több mint öt hónapja végrehajtási cselekményt nem foganatosított, mellyel terhére kárt okozott.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a Ptk. 339. § (1) bekezdésében szabályozott kártérítés fő célja, hogy olyan helyzetet teremtsen, mintha a károkozó esemény be sem következett volna, ezért a kártérítés a kár nagyságához, nem pedig a károkozó szubjektív magatartásához igazodik. A hivatkozott törvényhely alapján, a polgári jogi kártérítési felelősségnek négy alapvető feltétele van: a jogellenesség, felróhatóság, a kár, valamint okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között. Mindezek mellett az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének feltétele, hogy a kárt államigazgatási jellegű tevékenységgel okozzák. A felperest az igényérvényesítéstől a rendes jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem zárja el, mert a 2003. november 17. napján érkezett beadványának tartalma alapján végrehajtási kifogást terjesztett elő, ezt azonban az alperes a foganatosító bíróságnak nem küldte meg, amely jogellenes mulasztásával elzárta a felperest a jogorvoslati lehetőségtől. Erre tekintettel az államigazgatási jogkörben okozott kártérítés speciális feltételei fennállnak, a kereset elbírálásánál ezért a bíróságnak a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti feltételeket kellett vizsgálnia.

Az alperes a végrehajtási iratokat **K.I.** önálló bírósági végrehajtótól 2003. augusztus 25. napján kapta meg. 2003. november 17-én pénzügyi és lakcímnnyilvántartó megkereséseket foganatosított, ingófoglalás iránt azonban intézkedéseket a Vht. 107-109. §-ai alapján nem tett. Ezen mulasztása jogellenes volt, a felróhatóság alól pedig az a körülmény sem menti az alperest, hogy a végrehajtás során szerzett tapasztalatai szerint a foglalás semmiképpen sem vezetett volna eredményre. A felperest kár érte, mert a végrehajtás az általa várt eredményhez nem vezetett, a végrehajtható okiraton alapuló követelése nem térült meg. Az alperessel szembeni követeléséhez a felperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy ha az alperes az ingó végrehajtást megkísérli foganatosítani, követelése bármilyen összegszerűségben megtérült volna. E körben a felperes tanúbizonyítást ajánlott fel. **K.Gy.** tanú vallomásaiban 2003-2004. évekre vonatkozóan számot adott ugyan **M.S.** adós lakhelyéül szolgáló ingatlanban

lévő ingóságokról, azok tulajdonjogáról ugyanakkor nyilatkozni nem tudott. **M.S.** vallomásából kitűnően a **b.-i N.** utca 6. szám alatti ingatlanban lévő ingóságai nem voltak. Az adós nyilatkozatában megjelölt, a végrehajtási eljárás időszaka alatt a tulajdonában lévő mezőgazdasági termeléshez használt traktor foglalás alá vételével kapcsolatban azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az a rendelkezésre álló tanúvallomások, nyilvántartások adatai alapján az adós foglalkozásának gyakorlásához volt szükséges, így a Vht. 91. §-a alapján mentes volt a végrehajtás alól. Mindezek mellett a traktort nem is az alperesi végrehajtó illetékességi területén tárolták, így azt az alperes a végrehajtási eljárás során nem foglalhatta volna le. Mindezekre tekintettel a felperes a kárt bizonyítani nem tudta, ezért az elsőfokú bíróság a keresetét elutasította. A perben az alperes pernyertes lett, ezért részére a pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles 60.000 forint + ÁFA ügyvédi munkadíjból álló perköltséget fizetni, melynek összegét az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján állapította meg. Utalt arra is, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet alapján az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítélőtábla a keresettel egyezően marasztalja az alperest. Hangsúlyozta, hogy **K.I.** végrehajtó a végrehajtási ügyet végleges jelleggel áttette az alpereshez, aki a rendelkezésre álló adatok és a felperesi bejelentés ellenére nem kereste meg az adóst a megjelölt címen és nyilatkozat tételére sem szólította fel, ezáltal felróhatóan elmulasztotta az adós vagyontárgyainak rögzítését és lefoglalását. **K.Gy.** tanú beszámolt arról, hogy az adóst régóta ismerte és járt a felperes által a végrehajtási eljárásban megjelölt lakásán, melyben nagy értékű ikonok és berendezési tárgyak voltak. **M.S.** szintén arról beszélt neki, hogy **B-ből** hoz be értékes ikonokat, melyből kitűnően a tanú megítélése szerint az adós szobájában található vagyontárgyak egyértelműen a saját tulajdonát képezték. **M.S.** vallomásában ugyan csak kisebb értékű felszerelési tárgyakra adott számot 100.000 forint körüli értékben és az ikonok meglétét is tagadta, emellett azonban határozottan állította, hogy volt saját tulajdonú traktora, felszerelési tárgyakkal, melyből csak a traktor értéke 850.000 forint volt. Az adós azt is elismerte, hogy ha felhívták volna nyilatkozattételre, akkor a végrehajtót tájékoztatta volna a traktor meglétéről. Az elsőfokú eljárásban az alperes hivatkozására szóba került a traktor foglalás alóli mentessége, mely tekintetében az elsőfokú bíróság ismertette a törvény szövegét, e körben a felperes jelezte, hogy ez a traktor nem mentes a foglalás alól, mert az csak az adós földjének műveléséhez szükséges eszközre terjed ki és ilyen földje az adósnak nincs. Jelezte továbbá a felperes a tárgyalás során, hogy 100.000 forint tízhavi részletben való megfizetésével is megelégedne, mely ajánlatát az alperes nem fogadta el, mindez eljárásjogilag nem került értékelésre. Ítélete szerint, az alperes jogellenessége és felróhatósága egyértelműen fennáll, mellyel összefüggésben a felperest kár is érte, mivel követelése a végrehajtás során részben sem térült meg. Mivel a végrehajtási ügy a Pp. 129. § (1) bekezdése alapján az alpereshez került áttételre, a Vht. 5. § (1) bekezdésére figyelemmel az alperes kötelessége volt minden lépést megtenni a követelés teljes körű megtérülése érdekében, ezért az illetékességi területén kívül található traktort is köteles lett volna lefoglalni, legfeljebb a Vht. 33. §-a alapján megkeresett végrehajtó közreműködésének igénybevételével. A Vht. 91. § (1) bekezdés a) pontja alapján a traktor nem volt mentes a foglalás alól, mivel az adós földdel nem rendelkezett és életvitelszerűen nem foglalkozott földműveléssel. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott, felperes neveés a **M.** család közötti igényperrel a felperesnek nem volt tudomása, abban az eljárásban a névazonosság ellenére egy másik traktorról lehetett szó, mivel **M.S.** nyilatkozata szerint az ő tulajdonában álló traktor 850.000 forintos értéket képviselt.

A felperes az elsőfokú bíróság felhívására előterjesztett határozott fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperest 950.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Ennek alapjaként utalt arra, hogy **M.S.** a tulajdonát képező traktor értékét 850.000 forintban határozta meg, továbbá az általa lakott lakásban legalább 100.000 forint értékű ingóságokkal rendelkezett, melyeket az alperes elmulasztott lefoglalni. A másodfokú tárgyaláson fellebbezésének indokait kiegészítette azzal, hogy álláspontja szerint a jelen esetben - mivel csak az összecszerűség terén tapasztalható bizonytalanság - fennállnak az általános kártérítés Ptk. 359. §-ában rögzített feltételei.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a fellebbezés egyáltalán nem tartalmaz olyan tényt vagy körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság ne vont volna a minden tekintetben helytálló értékelési körébe.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tények feltárásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével, helyesen állapította meg, érdemi döntése és annak indokolása is megalapozott. Olyan ok nem merült fel, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, illetve az általa lefolytatott bizonyítás kiegészítését indokolná.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra elsődlegesen utal arra, hogy a Vht. 9. § alapján a Pp. rendelkezései - a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel - csak azokra az eljárási kérdésekre irányadók, amelyeket a végrehajtási törvény külön nem szabályoz. Jelen esetben a végrehajtást elrendelő **Bíróság** - a végrehajtás foganatosításának megkezdése érdekében - az adós lakóhelye szerinti végrehajtónak, **K.I.-nek** küldte meg a végrehajtható okiratot, aki ezáltal ügygazdává vált a Vht. 33. § (1) bekezdése alapján. Utóbbi törvényi rendelkezés szerint, ha a helyszíni eljárási cselekmény foganatosítása az ügygazda székhelye szerinti megyén kívül válik szükségessé, az eljárási cselekményt az annak helye szerint illetékes végrehajtó foganatosítja, mégpedig az ügygazda megkeresése alapján. A Vht. kifejezett szabályozására tekintettel a Pp. alkalmazása az illetékességi területen kívüli foganatosítás során fel sem merülhet, az ügygazda végrehajtó megkeresése ugyanakkor még a Pp. alkalmazhatósága mellett sem jelentene áttételt, hiszen maga a Pp. is önálló - az áttételtől elkülönült - jogintézményként szabályozza a megkeresést. Mindebből az következik, hogy a megkereséssel az ügygazda végrehajtó illetén minősége nem változik, a megkeresett végrehajtó tehát nem veszi át véglegesen az ügyet, eljárása kizárólag a megkeresésnek az illetékességi területén való teljesítésére korlátozódik. Utóbbit támasztja alá a Vht. 33. § (3) bekezdése is, amely kimondja, hogy amennyiben egyidejűleg több megye területén szükséges az eljárási cselekmények lefolytatása, úgy az ügygazda több végrehajtót is megkereshet, ennek során pedig továbbra is rá hárul a megkeresett végrehajtók munkájának az összehangolása.

A fentiekre tekintettel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperes megkeresett végrehajtóként semmilyen intézkedést sem tehetett a saját illetékességi területén kívül található traktor lefoglalása érdekében, ebből következően pedig ezen gépjármű értéke - mint kárelem - irreleváns az alperes esetleges kártérítési kötelezettségét illetően. Mivel az alperes mentesülése már az illetékesség hiánya okán megáll, a tanúként meghallgatott adós részéről egyébként határozottan állított őstermelői jogviszony cáfolata - mint a foglalás alóli mentesség kizárását megalapozó körülmény - végett szükségtelen is lett volna további bizonyítás lefolytatása [Pp. 3. § (4) bekezdés]. Megjegyzi ugyanakkor az ítéletábra, hogy a Vht. 91. § a) pontjának alkalmazását önmagában nem zárja ki az, ha az adósnak nincs tulajdonában az általa használt föld, a

mentesség ugyanis a gépjármű élethivatásszerű földműveléshez való szükségességének körülményéhez igazodik, tekintet nélkül a használat jogcímére.

A felperes a perben nem tett eleget a megkeresésben megjelölt ingatlanban fellelhető vagyontárgyakkal kapcsolatos bizonyítási kötelezettségének, vagyis nem tudta bizonyítani azt, hogy az ingatlanban az adós tárolt volna olyan, a tulajdonában álló és emellett még le is foglalható vagyontárgyakat, amelyeknek az esetleges végrehajtás alá vonása folytán akár csak részben is megtérült volna az adóssal szembeni követelése. Utóbbi megállapítására - ahogy arra az elsőfokú bíróság is utalt - a tulajdonjog kérdésében nyilatkozatot nem tevő **K.Gy.** tanúvallomása nem alkalmas, még annak az adós általánosság szintjén maradó tanúvallomásával való egybevetése mellett sem. Ebből következően a Ptk. 359. § (1) bekezdése szerinti általános kártérítésben való marasztalás is kizárt, hiszen arra csak a az adós tulajdonjogának bizonyítottsága esetén - az érintett ingóságok és ezáltal a kár pontosan meg nem határozható értékére tekintettel - kerülhetett volna sor.

A kifejtettek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokaira utalással - a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta. Pervesztességére tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes részére a másodfokú perköltség megfizetésére, ami a fellebbezési érték alapján, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint számított ügyvédi munkadíj. A felperes költségmentességére tekintettel az általa le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. szeptember 17.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:
Utasi Ferencné írnok